

Marina Vasić (Kitanović), rođena 1965. godine u Požarevcu, gde je završila Gimanziju, a potom studirala na Filološkom fakultetu u Beogradu. Diplomirala 1990. godine na grupi za ruski jezik i književnost. Radila kao profesor ruskog jezika u Kostolcu, a zatim od 1997-1999 u Mitrovačkoj gimnaziji u Sremskoj Mitrovici i osnovnoj školi u Erdeviku od 2011-2012. Pisanjem počinje da se bavi za vreme studiranja. Od 1991. godine učestvuje u radu književnog Ateljea pri Centru za kulturu u Požarevcu, uzima učešće na tribinama i književnim večerima, a takođe saraduje u realizaciji pozorišne predstave "Krčma, poslednja šansa pre Ljubljane".

U Sremskoj Mitrovici bavila se amaterski glumom i režijom, a na smotri amaterskih pozorišta 1999. godine dobija nagradu za režiju predstave "Dobro jutro, lopovi" i nagradu za scenski govor.

Pisanjem se intenzivnije bavi od 2011. godine. Piše poeziju i prozu.

Saradnik je na satiričnom sajtu Zadrुžni konj (www.zadruznikonj.rs), gde objavljuje pod pseudonimom Skriboman.

Tekstove objavljuje i na svom blogu (<http://blogic12345.blogspot.com>).

Od juna 2013. član je redakcije časopisa i edicije "Braničevo". Prevodi sa ruskog jezika.

Živi u Požarevcu.

MI

U nekom od prošlih života
ja sam bila stablo masline,
a ti oštra hrid, stena
za koju sam se grčevito držala.
Zato i sada moje koščate ruke
miluju hrapave zidove, gole i vlažne.

U nekom od prošlih života
ti si bio severni vetar, silovit i hladan,
a ja sam bila šuma,
ćutljiva, zamišljena i tajnovita.

Zato i sada moju kosu krotiš,
Nemir i slutnje uplićeš u nju,
studenim prstima lice mi stežeš.
U nekom od prošlih života
mi smo bili dve strane istog novčića
i zato se ni do sada nismo videli,
iako dišemo, ručamo,
spavamo i budimo se
zajedno.

***

Sedeli smo za stolom.
I naše laži
bile su sa nama.
Tišina je ležala
na udobnoj sofi;
a mlečno svetlo
krotilo je tamu.

Pred nama su bile
oglodane reči,
smrvljeno staklo
i fleke od vina.
Naše laži
smejale su se
u senci.
Nismo razumeli
zašto ćutimo, ni
kada su reči pobegle
od nas.

RUŽA VETROVA

Pred kućom
Orah.
On peva pesmu olujnih noći.
Kao grmljavina,
Fijuk vetra prolama se
Kroz njegove grane.
I, odjednom,
Tišina!
Zaustavi se svaki list.
I šuštavo lišće
Brbljive topole
Zamire na tren.
Neme ptice prolete
Tik nad mojom glavom,
Dok plavetno bezdno
Čeka njihov krik.

ZAGROBNI ŽIVOT

Ako ikada odlučite da umrete, najbolje je da to uradite u Srbiji.

Tek kada odete bogu na istinu, ovde počinje prava žurka. Ako vas rodbina nije zarezivala, prijatelji prelazili na drugu stranu ulice kad vas vide, komšije uvek imale neka preča posla, od trenutka kada se izlogujete s ovog sveta, svi će o vama imati samo najlepše reči. Šokirani i u neverici zbog vašeg postupka, vaši najbliži biće ucveljeni i potpuno beskorisni u svakom smislu. No, iz ešalona raznih babatetki, strina i drugih sveznajućih torokuša, izdvojiće se jedna, koja će se samoproizvesti u komandanta parade. Ona se godinama bavila po sa'ranama i daćama, pa sve najbolje zna. MS baba će se postarati da se ispoštuju svi pisani i nepisani običaji, koji su se ukorenili još od starijeg kamenog doba, preko ranohrišćanskih obreda, sve do ovih današnjih novotarija. Ubrzo će početi da pristiže kuso i repato da se oprostite sa vama. Neki će doći samo da se uvere da ste zaista pandrknuli. Većina zato što je takav red, ili zato što ste i vi posećivali slične hepeninge, kada su umirali njima bliski. Biće i onih koji se uopšte neće pojaviti, izgovarajući se time da ni vi njima nećete doći. I svima će biti žao. Neki će i suzu pustiti. Najiskrenije će, ipak, plakati vaši poverioci.

Nakon izvršenog uzemljenja, prelazi se na konkretniji deo čitave manifestacije. Sveštena lica su odradila svoj deo posla, i za njih je u ovom trenutku najvažnije da provere koliko su inkasirali, a to se, dabome, ne radi u javnosti. Prijatelji i rodbina nastaviće druženje u kući pokojnika ili u nekom restoranu "za svadbe i sahrane". Uz ica i piće svako će se sa setom sećati zajedničkih trenutaka sa vama. Isprva tiho, samo zveckanje escajga i pokoji uzdah, a zatim sve glasnije dok buka ne postane tolika da ni sami sebe ne čuju ili dok nekome ne padne na pamet da je red da se otpeva pokojnikova, t.j. vaša, omiljena pesma. Tada je već vreme za razlaz. Poslednji ostaju vaši ucveljeni najbliži srodnici, za koje dolazi trenutak istine, kada sve popijeno i pojedeno treba da se plati.

A sve to ima da ih košta kao svetog Petra kajgana. Ali neka, zaslužili ste vi i više. MS baba, koja je u njihovo ime sve organizovala, u međuvremenu je nestala u vidu lastinog repa. Zatim sledi sve isto za četrdeset dana. Pa za pola godine. Pa za godinu dana. Između tih epskih dešavanja obavezno bude po nekoliko zadušnica, i naravno takozvano "udaranje" spomenika. I neizostavno vas posećuju svake subote. Tokom nedelje, od svakog ručka odvajaju se najlepší i najukusniji komadi, a petkom se obavezno spremi i nešto što ste najviše voleli, pa se sve to donese na grob, rasprostire se sofru, i posle obavljenog plakanja, sledi obžderavanje, vama za dušu.

Ako su naslednici imućniji osim spomenika, dobićete mauzolej sa sve nameštajem, televizorom, a erkondišn se podrazumeva. Dostojno faraona. Sve dok se ne otvori testament ili ne održi ostavinska rasprava. Čak i ako ste za života bili najbeznačajniji ljudski stvor, nikome potreban, svima na smetnji i zgodni za izbegavanje, kad bacite kašiku svako će pričati kako je bio vaš najdraži sestrić, unuk, sinovac. Onako kako se posle retke i dugoočekivane kiše pojedine pustinje pretvaraju u rajske vrtove, tako će vaša rodbina odjednom početi da niče oko vas, t.j. oko onoga što od vas ostane. A bolje je da ostane što više, po mogućnosti u nekretninama i čvrstoj valuti. Mada nije obavezno. Razni Agatoni i Sarke otimaće se i oko vaših iznošenih kaputa ili haljina. Ono jalovo parče njive, do koga se dolazi kružnom turom oko celog atara, izdeliće naslednici, pa makar im pripalo toliko zemlje da njome mogu da napune jednu saksiju. Zahvaljujući tome pominjaće vam se ime dugo posle smrti, najčešće u sudskim tužbama, pozivima na ročišta i psovka. Ako ste i napisali taj nesrećni testament, dokazivaće se da ste bili neuračunljivi, budala i ludi.

I nemojte se čuditi ako se sve završi sa:

"Iskopaće tebe Bili!"

AGNEC

U smiraj dana
hladan vazduh
donosi dah surove zime
Još topla krv
tek žrtvovanog jagnjeta
otapa sneg
i vetar u besnom huku
nad poljima brije
U beloju pustinji
glas vapijućeg
do neba se diže

VEZILJA

Izbodene jagodice
primiče usnama,
na njima trag krvi ostaje.
Svilenim končićem po belom platnu
šara, oči joj za iglom beže.
Devojačku spremu slaže,
među posteljne plahte
buketiće smilja stavlja.
Bosiljak mirisni u košulje meće,
da je dragi po mirisu pamti.
Peškire lanene izvezla je,
svatovske konje sestre da okite,
u škrinju ih ređa,
i rukom ih gladi.
Na đerđefu svila razapeta,
nežna kao golubje krilo,
upletene vitice veze,
bod za bodom,
uzdah za uzdahom,
od dragosti i od milja.
Nevestinski veo, protkan zlatom,
pažljivo na skute spušta,
u nabore krhke cvet đurđevka uvija.
I čeka jesen, čeka kraj prozora,
vezilja sudbinu svoju
na platnu iglom slika.

TKALJA

Nagnuta nad razbojem
u nite snuje
predivo od kostreti i konoplje.
Tka ćilim,
a ćilim je njena sudbina.
Pod škrtom svetlošću
čađavog fenjera

ornament za ornamentom niže:
zelene liske, crvene ruže,
lozu vinovu i nabubrelo grožđe,
zlačano klasje.

Utkala je u njega
beskrajne, besane zimske noći,
pucketanje vatre u ognjištu,
i duge, žarke dane u polju,
pesmu žetelačku,
plač iz kolevke,
uspavanku i tugovanku.

PLETILJA

Predivo, od runa svojih debelih ovaca,
namotava na klupko.

Ispucalim prstima, kao grebenima,
sa tankih niti otkida fina,
jedva vidljiva povesima.

Upliće toplinu svoje duše
u prsluke i džempere,
za unuke u dalekim gradovima.

U večeri zimske, snežne,
dok prepliće petlju za petljom
obuzme je dremež, pa,
zgurena na stolici kraj ognjišta,
sniva:

krilati ovan

više krova njene kuće leti,
od zlatnog runa kida pramenove i
spušta ih njoj u skute.

Zlatne niti Jasonovog plena
na vreteno namotava,
sinove i kćeri svoje
da ogrne u vunene šalove,
meke rukavice na šake da stave,
od runa majčinih debelih ovaca.

GOZBA

R. S.

Ostaviću upaljena svetla.

Večera će biti na stolu.

Iz prepunih čaša slivaće se
tankim mlazom

ljubičaste reke vina.

Meandrima će teći kao krv i
kapati na beli stolnjak.

Širiće se mrlja gorčine i
lepiti za prste šećerna pena
obmane i laži.

Lebdeću

na granici svetla i tame,

gde prozirne niti paučine
čekaju da zgrabe svoj plen.
Kada dođu gosti sedećemo dugo,
pričati o svemu.
Samo tebe,
iz obzira,
niko neće pominjati.
Popićemo vino,
slušaćemo sa severa vetar,
dah kraljice snega.
Upaljeno svetlo stremiče u noć
do kasno.
A kad gosti odu,
čekaću na granici svetlosti i tame,
gledaću u somot nebeskoga svoda,
da ne promakneš, kao senka,
u krošnjama golog granja.
Doviknućeš,
glasom samo meni čujnim,
da nećeš doći
više nikad...

FENIKS

Kao što žar tinja ispod pepela,
i čeka najmanji dašak vetra da plane,
tako, duboko u meni,
taji i čeka oluja
što nosi predosećaj da ćeš doći.
Tu si. Čujem ti korake
dok trulo lišće gaziš,
i ne znam radujem li se tebi,
ili utvari koju godinama
od tebe tvorim.
Jer ti si samo senka, plod mašte,
porođen iz mojih misli
kao Atena iz glave moćnog Zeusa,
nedorečen i nevidljiv,
sveprisutan.

RASTANAK

"Мы встретились вновь после долгой разлуки"
A. A. Fet

Ponovo smo se sreli,
posle dugih godina
samoće, posle rastanaka
i besciljnih lutanja.
Tražili smo se,
bežali od sebe,
stavljali maske,
da nas ne prepoznaju,
da ne vide na našim licima

ožiljke ljubavi
koja nas je razorila.
Davali smo se drugima,
rađali decu, žaleći što nisu naša,
želeli da kažemo nekome
najskrivenije misli,
koje su ostale,
u pogledima, u dodirima,
nedorečene u vremenu.
Sreli smo se opet,
kao stranci klimnuli u prolazu glavom,
ni osvrnuli se nismo,
dok smo prolazili mimo parova
što se ljube.
Grlili smo jedno drugo, šaputali strasno,
rastali se,
da se opet tražimo
i sve dalje jedno od drugog odlazimo,
ulicama koje vode na istok i na zapad,
i u svet bez nas dvoje.

BEZDAN

"Sometimes the brightest light comes from the darkest place"
The Mission

Ne postoji bezdan
dovoljno dubok, dovoljno skriven
da u njega pokopaš sve zablude i tajne.
Staze po kojima si hodio,
vremena u kojima si boravio,
ožiljke ostavljaju,
ali njih ne vidi niko.
Oni su u tebi, tvoja plata i nagrada,
šaka neuglednih kamenčića
koje kriješ od radoznalih očiju,
zavidnih i urokljivih.
Svi koje si poznao, svi koje si uzgred sreo,
zahvatili su tvoju dušu i odnosili je sa sobom,
da im bude teret ili razlog za podsmeh,
da im bude lakše, jer je tvoja zabluda
i tvoja tajna, njihova hrana i potreba.
Tražio si mesto na kome ćeš sakriti
sve ljudsko,
da postaneš zver, kada je trebalo
zverski živeti,
da budeš isti kao hiljade drugih,
tupog i bezizražajnog pogleda,
uzavrele krvi i zapenjenih usta.
Tragao si i mislio da je tvoj put
uzaludan i bez cilja,
da nikada nećeš naći uzglavlje za
nemirne snove i postelju za umorno telo.
Išao si stalno napred, ne dajući nikome
da ti stane na put. Tražio si ponor

u kome će tvoje dragocenosti
biti sigurne i skrivene od zveri,
tražio i nisi nalazio,
mislio da je sve uzalud,
ali najdublji bezdan je u tebi.

UTEHA

"Doći će smrt i imaće tvoje oči."
Čezare Paveze

I onda kada budem
okamenjen i hladan,
kada se u stub pretvorim,
prepoznaću te,
prepoznaću oči kojima si me
gledala u samrtnom trenu,
dok si mi na rukama ležala.
Posle si mirno spavala.
Umrla je tvoja ljubav
baš onda kada sam mislio
da ću zauvek biti tvoj.
Te oči tražim na licu bludnice,
među pramenovima
nemirne kose boje rđe,
izranjaju čelično plave
iz maglenih jutara,
ima ih na licima umornih radnica
koje žure u sivilo i beton
i ne vide lepotu dana koji se rađa,
zaigraju na travnjaku dok se prolama
nevini dečji smeh.
Te oči su svuda,
u svakoj ženi,
jer u samrtnom času
ti si se pretvorila u hiljade iskrica
i rasplinula se po svetu.
Zato te u svakoj ženi vidim
i svaka od njih,
kao smrt,
uteha bi mogla biti.
Bolje je da odeš.
Nije da mi nisi drag,
I nije ovo rastanak kao drugi.
Tek mali oproštaj dragih prijatelja.
Samo idi!
Veruj mi, bolje je da odeš sad,
Ne treba ti neko kao ja.
Jer dolaze neke besane noći
Da me pohode i vode
Nepojamnim bespućima,
Kroz iskone mraka
Što strah donosi i sapliće me.
Svetla su već odavno iza mene.
Svaki nemir, drhtaj i dahtaj tela

Utrnuo je kao lampa u prozoru.
Tek poneka iskra, čini se, zaplamsa,
Pa i ona zgasne. I pepeo se hladi.
Kao paperje nosi ga vetar.
Noć je razastrta trpeza,
Sofra za kojom se
Nemo goste iluzije prošlosti.
I bolje je da odeš,
Dok si samo još drag prijatelj,
Tek senka kao kamen teška.

SAPUTNICI

Pod teškim kopitama crnih konja
podrhtava zemlja.
U galopu, vranci znojavih sapi,
sve su bliži, topot već se čuje,
i vidim kako sevaju varnice
ispod gvozdениh potkova.
Dolaze po mene crni konjanici,
bez milosti, bez praštanja,
da me vode u vilajet tavnih
na obodu sveta, gde se kajе svako,
ko je uzeo i ko nije.
Vrela para iz nozdrva kulja,
hladnu noć maglom obavija.
Tu su, osećam drhtaj plemenitog bila,
i dah vreli obraze mi žari,
okružuju me crni konji, glave su im
tik uz moje lice, besno ržu,
kopitama nestrpljivo u mestu biju,
propinju se, njisak se prolama,
dok se okrećem u krug, izmiču mi, beže k'o utvare.
Konjanici, mračniji od noći,
došli su po mene, samo ja ih vidim,
samo ja ih čujem.
Umešana pogača i so, darovi su skromni,
al' oprosta nema, ni povratka,
odvođe me bez pozdrava.
Do svitanja biću već daleko.

***

Više se nećemo sresti.
Moj put je dalek,
idem tamo gde Sunce,
u porfiru i u zlatu,
svoj smiraj traži.
Putujem, koraci su spori i teški.
Otpočinem na kamenu, steni,
u blatu pored druma.
Prašnjave skute privijem uz sebe,
da odagnam studen,
ali, noć je ledeni pokrov spremila
za putnika i nevoljnika.